

De oprichting van de VERON

Wat eraan voorafging: Radioverenigingen voor de oorlog

In mijn artikel in *Electron* van september 2015 (1) ging ik in op de verenigingen en radio-societies die voor de oorlog bestonden. Inmiddels ben ik na een intensieve studie meer verenigingen op het spoor gekomen.

Verenigingen zoals de NVVR, NVIR en de VUKA, met veel onderafdelingen, hebben tot in de oorlog bestaan. Andere stopten na een enthousiast begin of gingen op in een andere vereniging. Helaas was dat van een aantal niet te

achterhalen. Het overzicht hieronder geeft de laatste stand van zaken in 2022.

Naam	Beschrijving	Opgericht	Beëindigd	Informatie
	Noordwijksche Burgerwacht			Opgericht na de WO1
NVVR	Nederlandsche Vereeniging voor RadioTelegrafie	19-3-1916	22-04-1942	In WO2 op last van de bezetter opgeheven
	Leidsche Radio Club	1917		
NRC	Noordwijksche Radio-Club	10-1918		
NRG	Nederlandsch Radio Genootschap in 1960 hernoemd in NERG	29-5-1920	16-12-2013	Opgegaan in het KIWI (2013)
	Zeister Radio-Club	1920		
RSO	Radio-club 'Soest en Omstreken'	1922		
	Radiovereniging Wormerveer en Omstreken	1923		
	Radiovereniging R.A.M.O., Arnhem	1923		
	Radiovereniging voor Amateurs Harderwijk en omgeving	9-3-1923		
	Radio-club voor Tiel en omstreken	22-10-1923		(1924 wordt vermeld: afd. van NVVR)
	Radioclub Tuindorp Vreewijk (Rotterdam)	1923	1930	
NRU	Nederlandsche Radio Unie	1924		
	Middelburgsche Radio Vereeniging	1924		
	Bredasche Vereeniging voor RadioTelegraphie	1924		
ARS	Amsterdamsche Radio-Sociëteit	11-02-1924	1938	Sluit zich 29-1-1925 aan bij de NRU ging later op in de NVIR
	Haagsche Radio-Sociëteit	02-12-1924		Sluit zich 1925 aan bij de NRU
RRS	Rotterdamsche Radio-Sociëteit	29-12-1924		
	Leidsche Radiovereniging	2-1-1925		
	Nunspeetsche Radio-Club	7-3-1925		2-6-1925 overgegaan in de NVVR en als NVVR Afd. Nunspeet
VARA	Vereeniging voor Arbeiders Radio-Amateurs	01-11-1925	01-01-2014	Met BNN gefuseerd tot BNNVARA
	Amersfoortsche Radio-Sociëteit	27-1-1925		Sluit zich 1925 aan bij de NRU en beëindigt het lidmaatschap 11-10-1927
	Zandvoortsche Radio-Sociëteit	16-9-1925		
	Utrechtsche Radio-Sociëteit	1925		
	Haarlemsche Radio-Sociëteit	1925		
	Nederlandsche Radio Luisteraars Vereeniging	20-5-1926		
	Vereeniging van Radio-amateurs (te Zutphen)	23-12-1926		
	Nijmeegsche Radio-Vereeniging	1926		
	Bergen op Zoomsche Radio-Amateurs Vereeniging	1927		beëindigt het lidmaatschap NRU op 30-9-1927
	Hengelosche Radio-Amateurs	1927		beëindigt het lidmaatschap NRU in 1927
	Bossche Radio-vereeniging	1928		
NVIR	Nederlandsche Vereeniging voor Internationale Radio-Amateurisme	26-2-1928	22-04-1942	In WO2 op last van de bezetter opgeheven
RCC	Rag Chewing Club	1931		
	Radio-Vereeniging 'Kinderdijk en omstreken'	1931		
	Radio Vereeniging Uitgeest	1933		
RAS	Rotterdamsche Amateur-Sociëteit	1933	1940	
	Haagsche Telefoon Radio-vereeniging	1934		
VUKA	Vereeniging Ultra Kortegolf Amateurs	12-11-1934	22-04-1942	In WO2 op last van de bezetter opgeheven
	Radiovereniging Den Haag	26-11-1934		
	Leidsche Radio-Vereeniging	1935		
	Amersfoortsche Radio-Vereeniging	1935		
	Radio-vereeniging Harlingen	22-1-1935		
	Radio-vereeniging Uitgeest	1936		

Naam	Beschrijving	Opgericht	Beëindigd	Informatie
SRC	Shack - Relaying Club	9-1937		
	Haagsche Burgerwacht	1940		
NRAV	Nederlandsche Radio-Amateurvereniging	12-12-1941	1-1-1942	Initiatieven voor oprichting ingezet door de bezetter
	Dordrechtsche Radiovereniging 'Recht door Zee'	1944		
BARC	Bossche Amateur Radio-Club	1-11-1944	21-10-1945	Opgegaan in de VERON
	Hilversumsche Radio-Club	1945		
RVH	Radio-vereening Den Haag	1945		heeft haar vergaderingen hervat
	Vereeniging van Dordtsche Radio-Amateurs	1945		In oprichting
NURA	Nederlandsche Unie van Radio-Amateurs (Amersfoort)	1945	1945	Kort na de oprichting opgegaan in de NVRA
	Vereenigde Radio-Amateurs (Zaanstreek)	15-03-45	21-10-1945	Opgegaan in de VERON
URV	Unie van Radioverenigingen (U.R.V) voor 's-Gravenhage en omstreken	9-6-1945		Fusie van de NVVR, NVIR en de VUKA
NVRA	Nederlandsche Vereeniging voor Radio-Amateurs (Eindhoven)	14-7-1945	21-10-1945	

Voor de beeldvorming van een radiovereniging in de twintiger jaren van de vorige eeuw is het goed om een foto op te nemen van een bijeenkomst. Het betreft hier de Amsterdamse Radio Sociëteit tijdens een morsecursus in 1927.

De bezetter verordonneerde dat de bestaande radioverenigingen, waarvan er drie bekend zijn, geliquideerd moesten worden. Echter, ze werden na liquidatie wel gevraagd om hun organisatie te laten opgaan in een grote nieuwe vereniging: de Nederlandse Radio Amateur Vereniging (NRAV).

Op deze wijze werden ook de NVVR en de VUKA geliquideerd.

Deze op te richten radiovereniging had een heel eigen beleid ten aanzien van de achtergrond van haar leden en de politieke richting. Daar werd natuurlijk niet aan meegewerkt.

In het boek '50 jaar VERON; 100 jaar Radio' is goed beschreven wat de intentie was van de NRAV en wat er gedurende de oorlog mee gebeurde. (2)

Initiatieven

Tegen het eind van de oorlog gingen van meerdere kanten stemmen op om te komen tot een grote vereniging, omdat de amateurs merkten dat het bestaan van drie verenigingen niet de meest ideale situatie was. Er was nogal wat animositeit tussen de besturen.

In correspondentie tussen amateurs kwam die wens uitdrukkelijk naar voren. OM Dick Remmerde PA0IW

De Amsterdamse Radio Sociëteit 1927 tijdens een morsecursus

Vonkjes

Bij beschikking van den Commissaris voor niet-commercieele Vereenigingen en Stichtingen is per 22 April j.l. de Ned. Ver. voor Internationaal Radio-amateurisme (N.V.I.R.) ontbonden. Tot liquidateur der vereeniging is benoemd de heer J. J. W. Hoogen-doorn, Schieweg 151a, Rotterdam.

De beschikking van de Nederlandse Radio Amateur Vereniging (NRAV)

Zomerverhalen gezocht

Electron is op zoek naar allerlei soorten verhalen en vanaf nu vooral verhalen die leuk zijn voor in de vakantie en de zomerperiode. Klim in de virtuele pen en stuur het naar electron@veron.nl. Alvast bedankt!

hier zoo niet. Hoe is 't met OPC? en Theo Thijssen heb je dan nog wel eens iets van gehoord? Vres jullie waren in Groningen weer bezig met VUKA. Nou ik hoop dat we weer een bloeiend amateurleven krijgen en dan in één vereniging. Ik hoop dat we oude amateurbanden weer terug krijgen, ik dacht het wel. Ik moet eerst echter zien weer wat terug te krijgen anders is 't voor mij voorlopig taboe. 't Valt echter niet mee tot nu toe heb ik in dit opzicht nog niets gezien. Enfin misschien komt

beschrijft in een brief van 14 juli 1945 aan een andere amateur (helaas is niet meer te achterhalen aan wie die brief is gericht) het volgende:

Transcriptie:

"hier zoo niet. Hoe is 't met OPC en van Theo Thijssen heb je daar nog eens iets gehoord? Dus jullie waren in Groningen weer terug met VUKA. Nou ik hoop dat we weer een bloeiend amateurleven krijgen en dan in één vereniging. Ik hoop dat we oude amateurbanden weer terugkrijgen, ik dacht het wel. Ik moet eerst echter zien weer wat terug te krijgen anders is 't voor mij voorlopig taboe. 't Valt echter niet mee tot nu toe heb ik in dit opzicht nog niets gezien."

In de periode kort voordat Nederland helemaal bevrijd was, is er al sprake van de oprichting van lokale verenigingen. Dat toont aan dat men toch weer in verenigingsverband bij elkaar wilde komen.

**Enkele voorbeelden zijn:
In de Zaanstreek was de oprichting van de Vereenigde Radio-Amateurs**

De N.U.R.A. (Nederlandsche Unie van Radio Amateurs) is kort na de bevrijding van Amersfoort door W.F. Engel jr. L059 opgericht. (2)

Het volgende document geeft aan dat de NURA in zee gaat met de NVRA en dat men streeft naar centralisatie. Hiermee wordt de oprichting van een vereniging bedoeld.

In Hilversum is sprake van een AMATEURS-COMBINATIE HILVERSUM

Bevrijd Zuid-Nederland

Ook in Eindhoven is men actief bezig met het opzetten van een activiteit en er wordt een open brief aan de Nederlandse radio-amateur opgesteld.

Opgemaakt 15 Juli 1945

Statuten der „Vereenigde Radio-Amateurs”

Administratie-adres: Zaanweg 61, Wormerveer

NAAM EN ZETEL.

Art. 1. De vereeniging draagt den naam „Vereenigde Radio-Amateurs”. Zij is gevestigd te Wormerveer.

Art. 2. De vereeniging is aangegaan voor den tijd van negen en twintig achtereenvolgende jaren, te rekenen vanaf den dag der oprichting.

De oprichting van de Vereenigde Radio-Amateurs

NEDERL. VERENIGING voor RADIO-AMATEURS

(N V R A)

AMERSFOORT, 25 Juli 1945.

WAARDE AMATEUR,

Zodra het contact tussen Noord en Zuid in Nederland was hersteld, is de NURA in verbinding getreden met de NVRA te Eindhoven. Er werd volledige overeenstemming bereikt — de naam NURA werd gewijzigd in NVRA, waardoor wij reeds hebben medegewerkt aan het tot stand komen van de Centralisatie.

De NURA gaat in zee met de NVRA

AMATEURS-COMBINATIE HILVERSUM.

Op de gecombineerd vergadering van amateurs, oud-leden van de N.V.I.R.-N.V.V.R.-V.U.K.A., welke op Woensdag 8 Augustus in het "Hollandt Huys" werd gehouden, is besloten om, evenals dat in vele andere plaatsen reeds is geschied, tot één vereeniging van Amateurs te komen.

Deze vergadering stond onderleiding van den Heer Ph.J. Huis uit Eindhoven, bij oudere amateurs nog beter bekend onder zijn letters P.A.Ø.A.D.

Document oprichting Radiovereniging Hilversum

AAN ALLE NEDERLANDSCHE RADIO-AMATEURS

De stad Eindhoven heeft het voorrecht genoten als een der eerste Nederlandsche steden door de geallieerde logers te worden bevrijd van de knellende Duitsche onderdrukking.

De bezettingstijd heeft het radio-amateurisme weinig goeds gebracht. De diverse amateur-vereenigingen moesten alle verdwijnen en de persoonlijke activiteit bleef beperkt tot clandestiene baby-ontvangers. Groot was de herademing, toen de Eindhovensche amateurs de vrijheid van handelen herkregen en deze vrijheid werd dan ook prompt benut.

Zoodra men wat van de eerste opwinding was bekomen en allerwege het normale leven werd hervat, nam een kleine groep amateurs het initiatief om te trachten tot één vereeniging te geraken. Na overleg tusschen vertegenwoordigers der diverse oude vereenigingen, waarbij duidelijk werd, dat er geen principiele moeilijkheden in den weg stonden, werd een gezamenlijke bijeenkomst gehouden voor alle radio-amateurs. Deze vond 11 November l.l. plaats en werd bezocht door 50 amateurs. Op deze vergadering bleek, dat allen het plan toejuichten, zoodat onmiddellijk werd overgegaan tot de oprichting van een nieuwe plaatselijke vereeniging, waarvan alle aanwezigen zich spontaan als lid opgaven.

Bovendien werden de voordeelen van een groote, landelijke organisatie naar voren gebracht. Daar dit ook voor U van belang is, worden deze voordeelen hieronder nog even opgesomd.

Zoo zal b.v. het contact met de R.C.D. veel inniger kunnen zijn, waarvan zeker veel profijt kan worden getrokken.

Aangezien de I.A.R.U. slechts één vereeniging per land erkent, zullen nu alle amateurs daarbij aangesloten zijn.

Het enthousiasme in Eindhoven is zo groot dat er al een blad, onder de naam Ham-Contact, wordt samengesteld met daarin actuele zaken.

Men komt tot 10 uitgaves van het blad en nog steeds wordt er gesproken over 'in oprichting'. Reden van deze toevoeging is dat het 'bestuur' ervan wachtte tot de oprichting van een grote vereniging. Zie de open brief.

De voorbereidende commissie van oprichting heeft al een datum en plaats voorgesteld, namelijk 26 en 27 september 1945 in Hilversum. Een kink in de kabel. De bijeenkomst wordt afgelast.

De genoemde actie tot geldzuivering was dus gepland op de datum dat de Nederlandse amateurs een voor hen belangrijke vergadering zouden hebben.

TRIVA:

Deze zuivering was bedoeld om van zogenaamde zwart geld af te komen. Vlak na de Tweede Wereldoorlog, op 26 september 1945, kregen alle Nederlanders tien gulden tijdens de grote geldzuivering die Liefstick op touw zette, het zogenaamde 'tientje van Liefstick'. (3)

In de week waarin alle oude bankbiljetten en munten moesten worden ingeleverd - om vervolgens te worden geruild voor nieuw geld - moest men rondkomen van deze tien gulden. (4)

De voorbereidingscommissie verschuifde de datum toen naar 20 en 21 oktober 1945.

Oprichting is een feit

Op 21 oktober, als de oprichting van de VERON een feit is, houdt de eerste voorzitter van de VERON, OM Th. Enghers PA0YM, zijn eerste toespraak.

Als de geldzuivering dus niet had plaatsgevonden, zou de VERON drie weken ouder zijn dan nu het geval is.

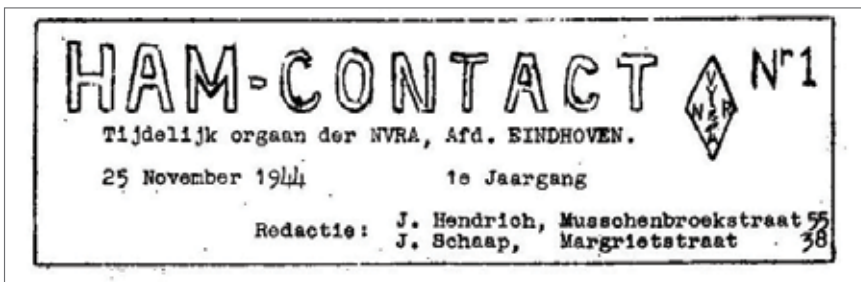
Van de voorbereidende bespreking en de oprichtingsvergadering maakte OM H.A. de Reiger PA0ANI notulen die zijn samengevat in het document: 'De WORDING van de VERON'. Deze staan op de website van de VERON. (5)

Om dit alles en nog veel meer te bereiken, is het noodzakelijk, dat de oude verenigingen niet weer opnieuw worden opgericht en de krachtversnippering van vroeger niet weer op kan treden. Alle vooroordelen moeten opzij worden gezet. De oude namen moeten prijsgegeven worden. Op de reeds eerder aangehaalde bijeenkomst te Eindhoven werd als nieuwe naam voorgesteld:

NEDERLANDSCHE VERENIGING VOOR RADIO-AMATEURISME

N.V.R.A.

Het plaatselijk bestuur werd gevormd uit vertegenwoordigers der drie vroegere verenigingen N.V.I.R. - N.V.V.R. - V.U.K.A. Dit streven naar eenheid in het radio-amateurisme loopt parallel met het algemeen streven naar eenheid in het verenigingsleven, dat de Nederlandsche Regeering zeer toejuicht. De opzet der landelijke vereniging zal na de algehele bevrijding van Nederland nog eens nader besproken moeten worden. Tot zoo lang echter dacht Eindhoven voorloopig te zorgen voor het contact tusschen alle bevrijde plaatsen.

Ongeveer gelijktijdig met het verspreiden van onzer bekenden folder, waarin ons streven ter coördinatie van de radio amateurverenigingen in Nederland werd uiteengezet, is in het westen der lands een commissie gevormd onder leiding van den heer L.J.v.d.Toelen (PA0NP). Deze commissie stelde zich hetzelfde ten doel. Aanvankelijk gaf dit eenige verwarring. Begrijpelijk, omdat in sommige plaatsen de amateurs nu plotseling van twee zijden oproepen tot onderlinge samenwerking kregen. De plannen, tot het gewenschte doel te geraken, liepen bovendien grootendeels parallel. Er waren dus de drie oude verenigingen plus twee coördinerende lichamen. Dit was een zeer ongewenschte toestand. De twee coördinerende lichamen hebben nu contact verkregen en van onze NVRA (i.o.) zijn nu 3 leden in de commissie opgenomen. Deze commissie bestaat nu uit de heeren:

BELANGRIJK. Laatste nieuws.

In verband met de aangekondigde geldzuivering is de landelijke bijeenkomst uitgesteld tot midden October. Nadere berichten zullen wij zoo speedig mogelijk bekend maken.

Besteedt de nog resterende tijd voor het maken van propaganda voor

EEN GROOTE VERENIGING VAN RADIO-AMATEURS IN NEDERLAND.

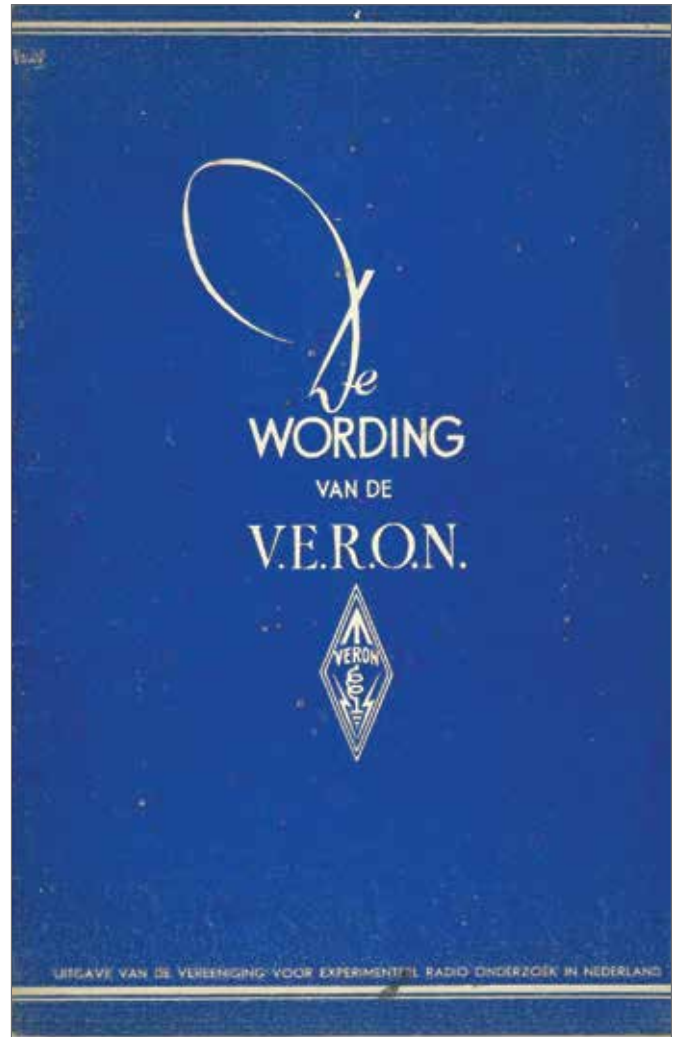

Uw shack in Electron?

Wilt u met uw shack in Electron? Of kent u iemand die dat zou willen? Ook vakantielocaties en bijzondere locaties zijn van harte welkom! Mail naar: electron@veron.nl

OM Th. Engers PA0YM tijdens zijn eerste toespraak bij de oprichting van de VERON.

Liquidatie

De oprichting van de VERON was dan wel een feit; een juridisch protocol moest nog wel uitgevoerd worden, namelijk de officiële liquidatie van de drie verenigingen. Dat de bezetter dat al had geëist was voor de nieuwe vereniging geen voldongen feit. Overeengekomen werd dat een commissie uit de oude besturen zou bestaan, de zogenaamde liquidatiecommissie. In Electron van maart 1946 valt daarover het volgende te lezen:

Na deze handeling was de weg voor de VERON vrij om zonder juridische historie aan de weg te timmeren. Hetgeen ook gebeurde. Zij is anno 2022 een levendige vereniging met enthousiaste leden.

Referenties:

1. Electron september 2015 P 364-368
2. 'VERON 50 jaar; 100 jaar Radio'

door Dick Rollema PA0SE

3. https://nl.wikipedia.org/wiki/Tientje_van_Lieftinck
4. Bron afbeelding: www.munt-online.nl/product/lieftinck-tientje
5. Notulen van de oprichtingsverga-

dering.

- www.veron.nl/nieuws/electron-artikelen-over-de-wording-van-de-veron/
6. Correspondentie met Eddy Krijger PA0RSM en Frank van Hamersveld PA3DTX ■

Zoodra de liquidatie van deze vereenigingen gelijktijdig heeft plaats gehad, zal de commissie hiervan mededeeling doen in het orgaan van de V.E.R.O.N., dat immers momenteel reeds vrijwel een ieder onzer bereikt.

Wij stellen u voor om deze liquidatie op een zoo eenvoudig mogelijke maar toch verantwoordelijke wijze te doen geschieden, waarbij wij voorop stellen dat dit alles slechts een formaliteit betreft, daar wij ons practisch alleen aaneen hebben gesloten in de V.E.R.O.N., met als gevolg een zeer sympathieke houding van de autoriteiten tegenover onze nieuwe vereeniging.

Is uw roepnaam gewijzigd?

Heeft u een nieuwe roepnaam aangevraagd? Geef het door aan de ledenadministratie via centraalbureau@veron.nl, veroncb@veron.nl

